

Det kongelige kultur- og kirkedep.

Postboks 803 0Dep.
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
04/01088/TAG

Arkiv: L32 &13

Dato: 22.03.2004

Løpenr.:

3226/04

Forslag om endring av lov om stedsnavn - høring

Merknader til høringsnotatet har Risør kommune sendt Søndeled og Risør Historielag for eventuelle merknader. Historielaget har vist stort engasjement i forbindelse med innsamling av stedsnavn for hele kommunen, og har engasjerte lekfolk og fagfolk på område. Risør kommune har valgt i sin helhet å oversende brev med merknader fra Historielaget som følger :

Generelt synes de forhold som er grunnlag for lovendringen, å være godt ivaretatt gjennom de foreslåtte endringene. Likevel er det enkelte punkter som kan kommenteres litt nærmere.

Side 3:

Det refereres her til departementets brev av 27. mai 1994 til Luftfartsverket om navn av typen Tromsø lufthavn der lufthavn ikke er del av stedsnavnet. Dette virker som et noe kunstig skille i og med at navnet kan tolkes "lufthavna i/til Oslo". Hva blir da forskjellen mellom denne typen og navn av typen "Universitetet i Oslo" – som vitterlig er et egennavn? Eller hva med navn av typen "Oslo lufthavn Torp"? Er det "lufthavna i Oslo Torp" eller "lufthavna til Oslo på Torp" – dersom lufthavn skal fungere som appellativ i slike sammensetninger?

Alternativet som skisseres, synes å være "sammensatte former med leddstilling i samsvar med vanlige regler i norsk" (s. 3). Hvordan skal en da tolke løst sammensatte navn i flere ledd der ingen av ledda er egennavn, eller navn av typen Universitetet i Oslo?

Side 4: Finsk eller kvensk?

Dersom kvensk kan betraktes som eget språk/dialekt (jf. prof. Hyltenstams utredning), og det er denne språkformen som er brukt i alle stedsnavn av denne typen, vil kvensk være fornuftig å bruke. I motsatt fall bør en bruke begrepet finsk. I "§4 Reglar om skrivemåten" står det imidlertid "For kvenske stadnamn skal skrivemåten følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp i finsk".

Selv om Evalueringsgruppen har foreslått at finsk endres til kvensk "i de paragrafene der dette er brukt" er dette ikke endret på side 21: "10. FORSLAG TIL ENDRINGER I STADNAMNLOVA. Endringsforslag står i kursiv." Jevnfør her side 20 under pkt 9.1.

Side 11: "Om vektlegging av eiers/festers synspunkter"

Her sies det "For at synspunktene til eiere/omfestere skal vektlegges i større grad enn tidligere, foreslår departementet at det tas inn i merknadene til bestemmelsen at synspunktene til eier/fester skal vektlegges ved fastsetting av skrivemåten". I forslag til "§6 Nærmere om saksbehandlinga" er vel dette ikke bare merknader, men kommet inn i lovparagrafen?

En kan for øvrig stille spørsmålsteget ved hvor mye eier/fester bør ha å si mht. skrivemåten av bruksnavn, selv om dette nok vil styres relativt mye av de generelle reglene om skrivemåten.

Side 17: Endringsforslag i evalueringsrapporten

Her foreslås det å endre "den nedervde lokale uttalen" til "den lokale talemålsforma av namnet". Siden mange navn etter hvert læres fra skrift, burde en legge vekt på tradisjonen i denne forbindelse. En bør primært holde på den gamle formuleringen.

Et kompromiss ville det kanskje kunne være å endre formuleringen til "den tradisjonelle lokale talemålsforma av namnet"? Da trengs det ingen presisering ved flere parallelle former om at en skal "ta utgangspunkt i den formen som har lengst tradisjon" (s. 17).

Side 18: Bestemt eller ubestemt form

Her poengteres det at det ikke er vitenskapelig arbeid, men formen på et navn som skal fungere i praksis i mange sammenhenger. Utgangspunktet er greitt, men en vet at skriftbildet påvirker så sterkt at stedsnavn ganske raskt endrer uttale i forhold til skrivemåte, særlig i innflyttingsområder. Når det gjelder bestemt eller ubestemt form, bør en derfor følge den formen som brukes lokalt i dialekten. Bestemt eller ubestemt form kan en vanskelig se at skulle virke inn på funksjonaliteten til navnet. Og ved ikke å ta hensyn til det vil man imidlertid kunne svekke navnet som kultur- og identitetsbærer vesentlig. Formuleringene i §4 burde vel eventuelt kunne brukes også her.

Når det gjelder bruksnavn, er det vanlig i mange områder at eieren tar navnet som slektsnavn, men i ubestemt form. I neste omgang vil eieren så skrive bruksnavnet slik som slektsnavnet, altså i ubestemt form.

Side 23:

I forslaget til teksten i § 8 må vel "§3" ha falt ut, slik at den andre setningen skal lyde: "Eigar eller festar har likevel ikkje rett til å endre eller byte ut bruksnamn som kjem inn under §3, andre ledd."?

Side 25:

Her må det være trykkfeil i formuleringen, som vel skal være: "For utskrifter eller kopiar av informasjon frå registeret, eller for online tilknytning til registeret, kan det takast betaling."

Brevet sendes også elektronisk.

Med hilsen

Thorvald Garthe
Oppmålingsleder

Kopi til:
Sønedeled og Risør Historielag - stedsnavnkomiteen v/ Erik
Vintermyr

Krabbesund, 4950 RISØR

